

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Sigtet med lovforslaget.

Den foreslåede miljøafgift er et element i et forslag til handlingsplan for reduktion af CFC-forbruget.

Hovedsigtet med handlingsplanen og lovforslaget er at begrænse udslippet af visse kemiske stoffer, som kan medføre nedbrydning af ozonlaget og ændringer i klimaet. Sigtet er dermed i overensstemmelse med de forpligtelser, som Danmark har indgået ved at underskrive en international aftale i FN-regi om stoffer, der nedbryder ozonlaget («Montreal-protokollen») i september 1987. EF-landene vedtog i juni 1988 en rådsbeslutning om at ratificere protokollen og en forordning, der implementerer protokollen i EF. Handlingsplanen og dette lovforslag om miljøafgift foreslås som et supplement til forordningen.

Samtidig vil Danmark som et led i handlingsplanen i internationalt regi arbejde for, at Montrealprotokollen skærpes svarende til det danske reduktionsmål. De øvrige EF-lande opfordres til at tage tilsvarende skridt som de danske og samarbejdet med de øvrige nordiske lande om globalt ophør af anvendelse af ozonnedbrydende stoffer fortsættes.

Handlingsplanen har som målsætning, at dansk CFC-forbrug reduceres jævnt, således at forbruget af CFC'ere så vidt muligt ophører i slutningen af 1990'erne. Den foreslåede afgift er et af virkemidlerne til at begrænse udslippet til atmosfæren af ozonnedbrydende stoffer. Afgiften vil sammen med de øvrige elementer i handlingsplanen have en generelt forbrugsbegrænsede effekt, idet virksomhederne tilskyndes til øget genvinding og genanvendelse, anvendelse af alternative teknologier og fremstilling af alternative produkter.

Afgift pålægges 8 kemiske stoffer, såkaldte chlorfluorcarboner og haloner. Andre kemiske stoffer af samme type, som kun har ringe eller ingen ozonnedbrydende effekt, er ikke omfattet af bestemmelserne. Afgiften pålægges endvidere erhvervsmæssig indførsel af en række varekategorier, som indeholder de nævnte kemiske stoffer. Indførslen af disse varer svarer i 1986 til ca. 550 tons af disse kemiske stoffer.

Hvis forbrugsudviklingen gør det nødvendigt, vil afgiften på CFC'ere og haloner senere foreslås justeret.

Efter handlingsplanen vil det gældende forbud mod anvendelse af ozonnedbrydende stoffer i visse spraydåser snarest blive udvidet til bl.a. at omfatte spraydåser til industriel brug og såkaldte »tågehorn«, der anvendes ved sportsarrangementer. Hvis markedsmekanismerne ikke reducerer forbruget tilstrækkeligt, varsles forbud mod visse andre CFC-anvendelser, efterhånden som disse kan erstattes.

Chlorfluorcarboner (CFC) anvendes i Danmark bl.a. til fremstilling af spraydåser, isolationsskum i køleskabe, fryserne og fjernvarmerør, produktion af blødt skum til madrasser, vaskeklude og møbler, rensning af tøj og elektronik samt som kølemiddel i varmepumper, køleskabe og fryserne. Haloner anvendes f.eks. i håndildslukkere og i faste brandslukningsanlæg. Der findes ikke produktion af CFC og haloner i Danmark i øjeblikket.

Dansk industri forbrugte i 1986 ca. 5800 tons chlorfluorcarboner og haloner. Heraf anvendtes 39 pct. til isolationsskum, 20 pct. til andre skumtyper, 15 pct. til kølemiddel, 13 pct. til spraydåser, 11 pct. til rensformål og 2 pct. til brandslukningsformål.

Danmark eksporterer en række varer, der indeholder eller er produceret ved hjælp af CFC. Eksporten omfatter især følgende varekategorier, der hver især repræsenterer over 50 tons CFC:

Fjernvarmerør, køleskabe/fryserne, paneler til køle-/fryserum, fugeskum, blødt skum, elektronik, slipmiddel og spraydåser. Eksporten af disse varekategorier svarede i 1986 til ca. 2.400 tons CFC.

For at mindske en konkurrenceforvriddning for den danske eksport af varer, der indeholder de afgiftsbelagte stoffer, foreslås afgiften tilbagebetalt for de eksporterede varer. For at tilskynde til at reducere det tab af CFC til omgivelserne, som sker under produktion af varerne, sker der kun tilbagebetaling for den mængde af de afgiftsbelagte stoffer, som stadig findes i den færdige vare.

Det forventes, at afgiften vil medvirke til, at de industrielle forbrugere på kort sigt vil reducere forbruget på områder, hvor genvinding (f.eks. ved produk-